Læsevejledning til snitfladekatalog

for genoptræning på

voksenområdet

Godkendt af Den Administrative Styregruppe 2. februar 2018. Justeret af arbejdsgruppen vedrørende genoptræning, rehabilitering og hjælpemidler 24. maj 2018.

Indhold

1. Formål med snitfladekataloget for genoptræning på voksenområdet.....3
2. Målgruppe for snitfladekataloget.....3
3. Læsevejledning til snitfladekataloget.....3
4. Baggrund og særlige bemærkninger.....5

1. Formål med snitfladekataloget for genoptræning på voksenområdet

Formålet med dette snitfladekatalog er at beskrive og tydeliggøre de faglige kriterier, der ligger til grund for sondringer mellem almen og specialiseret ambulant genoptræning indenfor 19 medicinske- og 18 kirurgiske diagnosegrupper.

2. Målgruppe for snitfladekataloget

Snitfladebeskrivelserne skal ses som en vejledning til, hvornår genoptræningen kan karakteriseres som specialiseret, ambulant genoptræning, der skal ydes i hospitalsregi.

Snitfladekataloget er således tænkt som et praktisk arbejdsredskab for de sundhedsfaglige personer på hospitaler og i kommunerne, der arbejder med udarbejdelse eller godkendelse af genoptræningsplaner.

Snitfladebeskrivelserne i kataloget skal udelukkende betragtes som eksempler. Der er ikke tale om udtømmende beskrivelser. Beskrivelserne kan ikke afløse en konkret individuel lægefaglig vurdering af den enkelte patients behov for yderligere genoptræning ved udskrivelse fra sygehus.

3. Læsevejledning til snitfladekataloget

Snitfladekataloget har fokus på at beskrive de tilstande indenfor de enkelte diagnosegrupper, der kan udløse behov for specialiseret genoptræning i hospitalsregi. Udgangspunktet har været, at det er patientens tilstand, herunder sygdommens sværhedsgrad, der afgør om patienten efter udskrivelse fra sygehus skal have tilbud om specialiseret, ambulant genoptræning.

Herudover tager Snitfladekataloget afsæt i de kriterier, der ifølge Sundhedsministeriets "Bekendtgørelse om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus" (oktober 2014)[1] udløser et specialiseret genoptræningsforløb. Det gælder følgende 3 kriterier:

- Patienten har typisk komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsnedsættelser af væsentlig betydning for flere livsområder, herunder eventuelt alvorlige komplikationer i behandlingsforløbet af betydning for funktionsevnen og /eller genoptræningsindsatsen.

- Patienten har behov for genoptræningsindsatser, der primært varetages af autoriserede sundhedspersoner med specialiserede kompetencer inden for deres fagområde og med krav til tæt koordinering af genoptræning, udredning og ambulant sygehusbehandling.

- Patienten har behov for genoptræningsydelser, der af hensyn til patientens sikkerhed, forudsætter mulighed for bistand fra andet sundhedsfagligt personale, som kun findes i sygehusregi.

[1] Bekendtgørelse om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus: https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=164976

Det skal bemærkes, at enkeltstående instruktioner eller rådgivninger ikke afføder en genoptræningsplan.

Snitfladekataloget består af et skema for hver diagnosegruppe, som forholder sig til både almen og specialiseret ambulant genoptræning. Skemaerne er opbygget som vist i figuren nedenfor:

<table>
<tr><td colspan="5">Aktionsdiagnose:

Her beskrives hvad den ambulante genoptræning som hovedregel er:</td></tr>
<tr><td></td><td>Beskrivelse af tilstand</td><td>Tæt tværfagligt samarbejde på speciallægeniveau</td><td>Patientens sikkerhed</td><td>Bemærkninger</td></tr>
<tr><td>Almen genoptræning</td><td>Patientens tilstand vil ikke være kompliceret. Patientens tilstand beskrives.</td><td>Da det er et kriterium for, at den ambulante genoptræning er specialiseret vil der være anført et Nej</td><td>Da det er et kriterium for, at den ambulante genoptræning er specialiseret, vil der være anført et Nej</td><td>Benyttes fx ved beskrivelser af delte genoptræningsforløb.</td></tr>
<tr><td>Specialiseret genoptræning</td><td>Patientens tilstand vil være særlig kompliceret. Tilstanden beskrives uddybende.</td><td>Hvis behovet for et tæt tværfagligt samarbejde på speciallægeniveau er et kriterium for at den ambulante genoptræning skal være specialiseret beskrives dette uddybende.</td><td>Hvis hensynet til patientens sikkerhed er et kriterium for at den ambulante genoptræning skal være specialiseret beskrives dette uddybende.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Case på specialiseret genoptræning

Hovedparten af diagnoserne er suppleret med en eksemplificerende case</td></tr>
</table>

Øverst i skemaet fremgår det, om den ambulante genoptræning som hovedregel er almen, specialiseret eller et delt forløb. I skemaets venstre kolonne skelnes mellem almen og specialiseret genoptræning. Både den almene og specialiserede genoptræning er beskrevet i forhold til de fire overskrifter:

- Patientens tilstand
- Tæt tværfagligt samarbejde på speciallægeniveau
- Patientens sikkerhed
- Bemærkninger

4. Baggrund og særlige bemærkninger

Snitfladekataloget blev første gang udarbejdet i forbindelse med kommunalreformen i 2007, hvor ændringer i opgave- og finansieringsansvaret på genoptræningsområdet skabte behov for at tydeliggøre snitfladen mellem den almene og specialiserede ambulante genoptræning. Snitfladekataloget er udarbejdet af en tværfaglig og tværsektoriel arbejdsgruppe under arbejdsgruppen vedrørende genoptræning, rehabilitering og hjælpemidler. Ansvaret for revision af Snitfladekatalog og læsevejledning påhviler ligeledes Arbejdsgruppen vedrørende genoptræning, rehabilitering og hjælpemidler.

Kataloget blev opdateret i 2014. Det skete inden Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse udsendte en revideret *Bekendtgørelse og vejledning om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus*[2]*,* hvor en ny kategori af genoptræningsplaner blev indført: ”Genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau” (specialiseret rehabilitering).

Den Administrative Styregruppe for Sundhedsaftalen har godkendt på anbefaling fra Arbejdsgruppen vedrørende genoptræning, rehabilitering og hjælpemidler, at snitfladekataloget ikke opdateres med niveauet specialiseret rehabilitering, da det vurderes at være en lille forekomst af patienter, der henvises til rehabilitering på specialiseret niveau. Det er patienter, som typisk har komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsevnenedsættelser af væsentlig betydning for flere livsområder, herunder oftest omfattende mentale funktionsnedsættelser. Niveauet er primært henvendt til borgere med erhvervet hjerneskade.

Hospitaler med regional funktion eller højt specialiseret funktion indenfor det neurologiske område har ansvaret for den lægefaglige vurdering af patienten og kan henvise til rehabilitering på specialiseret niveau. Hospitalet kan desuden give anbefalinger til metode, omfang og karakter af den videre indsats i genoptræningsplanen. Kommunen har myndigheds- og finansieringsansvaret samt ansvar for at iværksætte en faglig relevant og tilstrækkelig genoptrænings- og rehabiliteringsindsats af høj faglig kvalitet. For yderligere information om specialiseret rehabilitering henvises til Sundhedsstyrelsen publikation *Genoptræning og rehabilitering til voksne med erhvervet hjerneskade – og faglig visitationsretningslinje*[3]. Region Hovedstaden og den 29 kommuner har ligeledes indgået aftaler om implementering forløbsprogrammerne for rehabilitering af henholdsvis voksne samt børn og unge med erhvervet hjerneskade[4]

[2] Jf. note 1.
[3] https://www.sst.dk/da/nyheder/2014/~/media/23B4A64E97C7478383827909E44D417C.ashx
[4] Aftalerne er godkendt i Den Administrative styregruppe den 26. april 2018. De publiceres endeligt på Sundhedsaftalens hjemmeside i løbet af oktober 2018: https://www.regionh.dk/Sundhedsaftale/bilag-og-download/Sider/default.aspx